

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO.

Redakcja i Administracja: Białystok, Urząd Wojewódzki—Pałac Branickich.
Prenumerata roczna 12 zł. — Ogłoszenia drobne 50 groszy, za wiersz szpaltowy najmniej 1 zł.

T R E Ś Ć:

I. DZIAŁ URZĘDOWY:

1.

Rozporządzenia Wojewody:

199. Rozporządzenie w sprawie zniesienia kontumacji w m. Białymstoku.
200. Rozporządzenie w sprawie cen drzewa.

2.

Okólniki:

201. W sprawie kontyngentu na bezcłowy wywóz otrąb.

202. Powszechna Wystawa Kraj.—zwolnienie od opłaty stemplowej.
203. W sprawie przywozu tłuszczów.
204. W sprawie wydawnictwa skorowidza powszechnego.

II.

DZIAŁ INFORMACYJNY:

205. Ogłoszenia.
206. Rejestracja stowarzyszeń.
207. Zagubienie dokumentów.
208. Ruch służbowy.

I.

DZIAŁ URZĘDOWY:

1.

Rozporządzenia Wojewody:

199.

Województwo Białostockie. Białystok, dn. 29 listopada 1927 r.
L. Rw. 10463.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dnia 2.VI. 1920 r. (Dz. Ust. Rzp. N. 49 poz. 302) znoszę z dniem 30.XI. 1927 r. kontumację w m. Białymstoku i uchylam rozporządzenie moje w tej sprawie z dnia 11.IV. 1927 roku.

Wojewoda
w. z. Skrzyński

200.

Województwo Białostockie.
L. Rw. 10412.

Na mocy § 9. rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dn. 1.II. 1924 r., w przedmiocie dostarczenia drewna opałowego instytucjom i osobom uprawnionym (Dz. Ust. N. 14, poz. 140) po osiągnięciu opinii Komisji w dniu 26 listopada r.b., powołanej w myśl powyższego rozporządzenia, zarządzam, co następuje:

Cenę 1 mp. (jednego metra przestrzennego) drewna opałowego na pniu bez kosztów wyróbki na miesiące grudzień r.b., styczeń i luty roku 1928 pozostawiam bez zmian, przedłużając moc obowiązującą cennika dla drewna opałowego, ustalonego rozporządzeniem moim z dnia 26. IX. 1927 r. L. Rw. 7638, z jednoczesnym przesunięciem powiatu kolnenskiego z I grupy wartości do II-ej i powiatów

grodziańskiego i bielskiego z II-ej grupy wartości do III-ej.

Wojewoda
w. z. Skrzyński

2.

OKÓLNIK:

201.

MINISTERSTWO
Spraw Wewnętrznych
Nr. A.Pr. 300/27.

Warszawa, dnia 25 listopada 1927 r.

W sprawie kontyngentu na
bezcłowy wywóz otrąb

OKÓLNIK Nr. 202.

Do

Panów Wojewodów
(wszystkich) i Pana Komisarza
Rządu na m. st. Warszawy.

W związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dnia 26 października b.r. w sprawie przyznania młynom kontyngentu na bezcłowy wywóz otrąb żytnich i pszennych w ilości do 30.000 ton w czasie do 31 stycznia 1928 r., Ministerstwo Przemysłu i Handlu wystosowało następujące pismo do Ministerstwa Skarbu (Departament Cel):

„Nr. P.P. 10626, dn. 12 listopada 1927 r. do Ministerstwa Skarbu Depart. Cel w miejscu.

W myśl uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dn. 26 ub. m. Ministerstwo Przemysłu i Handlu wypowiada się za udzieleniem zezwoleń na bezcłowy wywóz 30 000 ton otrąb żytnich i pszennych w 2-ch ratach, t.j. 15.000 ton do dn. 15 grudnia 1927 r. i następne 15.000 ton do dn. 31 stycznia 1928 r. włącznie.

Rozdział kontyngentu nastąpi według wykazu, który zostanie nadesłany po otrzymaniu go od Wspólnej Reprezentacji Związków Młynarskich, przyczem zezwolenia mogą być wydawane na poszczególne Urzędy Celne, względnie (w wypadku niemożności podania tychże)—na urzędy wewnętrzne lub za pośrednictwem Dyrekcji Cel wskazanych przez petenta.

Kontyngenty niewyżyskane z pierwszego przydziału są ważne i mogą być zrealizowane w drugim okresie; jednak prolongaty poza dzień 31 stycznia 1928 r. nie mogą być uwzględnione.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu po porozumieniu z Min. Spr. Wewn., oraz Min. Rolnictwa, prosi Ministerstwo Skarbu o wzięcie (przed skutecznieniem rozdziału kontyngentu) zobowiązań od odpowiednich organizacji młynarskich, w imieniu reprezentowanych młynów, że:

- 1) cena otrąb pszennych i żytnich nie przekroczy w okresie korzystania z kontyngentu wywozowego—62 $\frac{1}{2}$ % każdorazowej ceny żyta;
- 2) od dnia udzielenia zezwoleń na bezcłowy wywóz otrąb, cena mąki żytniej pyłkowej będzie obniżona o 3 (trzy) grosze na kilogramie od każdorazowej ceny, wpływającej z dotychczas stosowanej kalkulacji.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wystosuje do władz administracji ogólnej polecenie stałego przeprowadzenia odpowiedniej kontroli, przyczem w razie niezastosowania się młynów do wymienio-

nych wyżej warunków, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Min. Spraw Wewn., Przemysłu i Handlu oraz Min. Rolnictwa zastosuje sankcje w poszczególnych wypadkach pod postacią wstrzymania zezwoleń na bezcłowy wywóz otrąb.

Zgodnie z treścią pisma tego polecam Panu Wojewodzie zarządzić, aby władze, nadzorujące poziom cen artykułów pierwszej potrzeby, ściśle wykonywały kontrolę nad przestrzeganiem przez młyny warunków, zawartych w punktach 1 i 2 wymienionego wyżej pisma.

W razie ujawnienia w tym względzie uchybień ze strony młynarzy, którzy uzyskali bezcłowe kontyngenty wywozowe otrąb, należy niezwłocznie zawiadomić o tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w celu zastosowania do odnośnego młyna sankcji pod postacią natychmiastowego wstrzymania zezwoleń na bezcłowy wywóz otrąb.

Za Ministra
(—) Jaroszyński
Podsekretarz Stanu.

202.

MINISTERSTWO
Spraw Wewnętrznych
L. 68 3915

Ministerstwo Skarbu stwierdza, że Towarzystwo pod nazwą „Powszechna Wystawa Krajowa w roku 1929” w Poznaniu jako zrzeszenie, którego zadaniem jest wyłącznie działalność oświatowa, jest zwolnione od opłat stemplowych w granicach określonych w art. 16, 86 (ustępie drugim) 112 (punkt 3) 120 (p. 1 i 2) 137 (p. 8) 139 (p. 1) 144 (p. 1) i 100 (p. 3 i ustęp ostatni) ustawy o opłatach stemplowych.

Prośbę o obniżenie opłaty stemplowej od aktu nabycia nieruchomości przy ul. Grunwaldzka Nr. 22 w Poznaniu załatwi Izba Skarbowa.

W szczególności wolne są od opłaty:

1) podania, wnoszone przez Towarzystwo pod nazwą „Powszechna Wystawa Krajowa w roku 1929” w Poznaniu;

2) wydawane mu świadectwa urzędowe z wyjątkiem świadectw, wymienionych w art. 157 ustawy o opłatach stemplowych duplikatów, dokumentów urzędowych oraz odpisów i wyciągów, poświadczonych przez urzędy państwowe;

3) pełnomocnictwa, udzielone przez nazwane Towarzystwo.

Pisma, stwierdzające umowę obustronnie obowiązującą, zawartą przez nazwane Towarzystwo, podlegają opłacie w wysokości połowy opłaty normalnej.

203.

MINISTERSTWO
Przemysłu i Handlu
L. HZ. I Z 176 2.

Warszawa, dnia 22 października 1927 r.

Pan Minister Przemysłu i Handlu zarządził wydawanie pozwoleń na przywóz tłuszczów zwierzęcych (smalcu i słoniny) bez żądania złożenia deklaracji co do ceny sprzedażnej.

Ministerstwo ma nadzieję, że zniesienie tego obowiązku przyczyni się do zwiększenia podaży

smalcu i do obniżenia automatycznego ceny na rynku detalicznym.

W razie stwierdzonego przez Urząd Wojewódzki faktu pobierania zbyt wygórowanych cen na smalec przez firmy kupieckie, Ministerstwo prosi o powiadomienie o takim fakcie w celu zastosowania do takiej firmy ograniczeń w zakresie wydawania pozwoleń przywozowych.

204.

MINISTERSTWO
Spraw Wewnętrznych
Nr. A.A. 5338 (Skor.) 27.
W sprawie wydawnictwa
Skorowidza powszechnego.

Warszawa, dn. 31 października 1927 r.

Do
Pana Wojewody
w Białymstoku

Demetrjusz Kostiuk, zamieszkały we Lwowie przy ul. Kopernika 19, przystąpił do wydania skorowidza powszechnego, mającego zawierać wyka-

zy wszystkich miejscowości, majątków ziemskich i przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych na terenie Rzeczypospolitej.

Skorowidz ten ma zawierać, oprócz innych wiadomości, również dane, dotyczące miejscowości w poszczególnych powiatach, ich oddalenia od siedziby władz powiatowych oraz adresy urzędów i władz autonomicznych, parafjalnych, pocztowych, stacji kolejowych, posterunków Policji Państwowej i t. p. i ma się ukazać oprócz w języku polskim, równocześnie w językach obcych.

Petent zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o udzielenie mu zezwolenia na zbieranie informacji, o których mowa wyżej, w Starostwach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, uznając pożyteczność takiego wydawnictwa, prosi Pana Wojewodę o podanie do wiadomości niniejszego podległym władzom powiatowym administracji ogólnej z zaleceniem udzielenia informacji przedstawicielom tego wydawnictwa w granicach wyżej podanych, względnie dalszych, o ile informacje te nie będą w niczem naruszały interesu państwowego.

II.

DZIAŁ INFORMACYJNY:

205.

Ogłoszenia:

1.

Prezydent Republiki Peru uppełnomocnił pana Alfonso Legula Rios jako Konsula Honorowego Republiki Peru z siedzibą w Warszawie. Jego listom komisyjnym udzielano Exequatur, polecając zarazem władzom państwowym polskim użyczenie mu wszelkiej należytej pomocy przy spełnianiu jego obowiązków, gdzieby tego zaszła potrzeba.

2.

MINISTERSTWO
Spraw Wewnętrznych
№ Rpr. 258/27.
Przedmiot: w sprawie
braku cenników.

Podczas podróży inspekcyjnych zauważono, że w wielu miejscowościach niema cenników zarówno w sklepach, jak i w restauracjach, mimo wyraźnego brzmienia okólnika Nr. 61 z dnia 7.VI 1923 r., regulującego sprawę sporządzania cenników i ujawniania cen przedmiotów powszedniego użytku. Cenniki winny być umieszczone istotnie na widocznym miejscu oraz ceny uwidoczniane wewnątrz lokali wzgl. na wystawach przedsiębiorstw sprzedaży na wszystkich artykułach pierwszej potrzeby.

Najściślejsze przestrzeżenie przez sprzedawców obowiązku ujawniania cen na przedmiotach

3.

KONKURS.

Na posadę lekarza—kierownika Państwowego Szpitala Powiatowego (50 łózek) w m. Wilejce Województwa Wileńskiego.

Uposażenie według VIII st. sl. tabeli stanowisk urzędników państw., stosunek służbowy na podstawie umowy na piśmie, ponadto lekarz-kierownik ma mieszkanie, opał, oświetlenie i całodzienne utrzymanie dla jednej osoby.

Od kandydata wymagana jest gruntowna znajomość chirurgji i położnictwa, oprócz praktyki w zakresie innych gałęzi nauki lekarskiej.

Reflektujący na objęcie tej posady winni do dnia 20 grudnia złożyć na imię Wojewody Wileńskiego:

- I. Podanie z załączeniem:
  - a) dyplomu lekarskiego lub uwierzytelnionego odpisu z niego;
  - b) uwierzytelnionego odpisu dowodu obywatelstwa polskiego;
  - c) urzędowego świadectwa zdrowia;
  - d) zaświadczenie z poprzedniej swej pracy, ewent. praktyki szpitalnej;
  - e) własnoręcznie napisanego życiorysu.

Termin składania podań upływa w dniu 20 grudnia r. b.

P R Z E T A R G.

Białostocki Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że w dniu 18 stycznia 1928 roku o godzinie 12-ej odbędzie się w lokalu Urzędu Wojewódzkiego przetarg ustny, poprzedzony konkursem ofert pisemnych, na sprzedaż niżej wyszczególnionych nieruchomości państwowych, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30.XII.1924 r. sprzedaży niektórych nieruchomości państwowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 118, p. 1076), położonych na terenie Województwa Białostockiego.

Nazwa nieruchomości	Powiat	Gmina	Nazwa najbliższej st. kol. i odległ. w kilometrach	Obszar gruntów wody	Ogółem	Budynki	Cena wywoławcza w złotych.	Wysokość wadum w złotych	do jakiego terminu wydzierż.	U w a g i.
1. Osada młyńska i młyn „Słupaki”	augustowski	Dowspuda	Augustów 8	15 ha 8740 m. ² 1 ha 3480 m. ²	17 ha 7220 m. ²	3 zły	12850	1285	31.XII.1928 r. z wyłączeniem młyna	Hipoteka w Suwałkach ks. Nr.
2. Osada młyńska i młyn Nowe-Korobczyce	grodzieński	Hornica	Grodno 9	2 ha 7230 m. ² 5 ha 1575 m. ²	7 ha 8803 m. ²	3 średni	32460	3246	31.XII.1927 r.	Hipoteka w Grodnie ks. Nr. 1348
3. T. zw. „Karczma” w Szypliszkach	suwalski	Zaborzycki	Trakiszki 7	1 ha 1017 m. ²	1 ha 1017 m. ²	2 zły	5140	514	1.I.1928 r.	Hipoteka w Suwałkach ks. dobr. Zaboryski
4. Młyn i osada młyńska w Jatwiesku	wolkowski	Świsłocz	Świsłocz 3	3 ha 3755 m. ² 1 ha 3245 m. ²	4 ha 7000 m. ²	2 średni	11385	1140	1.I.1928 r.	

Reflektanci winni złożyć w Białostockim Urzędzie Wojewódzkim, z zachowaniem przepisów ustawy stempłowej, własnoręcznie podpisane oferty do dnia 17 stycznia 1928 roku w kopertach zapieczętowanych z napisem „Oferta na kupno nieruchomości państwowej (nazwa nieruchomości)”,

Oferta winna zawierać:

- 1) imię i nazwisko, rodzaj zajęcia oraz dokładny adres oferenta, w razie oferty zbiorowej — notarialny akt, stwierdzający solidarną odpowiedzialność oferentów,
- 2) ofiarowaną przez oferenta cenę kupna, wyrażoną słowami,
- 3) zobowiązanie treści następującej:

Ja niżej podpisany (ni)..... (imię i nazwisko) oświadczam (my), że zapoznałem (liśmy) się z warunkami przetargu, a także z warunkami sprzedaży nieruchomości państwowych i zrzekam (my) się kwestionowania nieważności aktu licytacyjnego z powodu błędów, omyłek, pokrzywdzenia powyżej połowy wartości lub z jakiegokolwiek innego powodu, jako gwarancję mojego (naszego) zobowiązania złożyć (liśmy) wadium w sumie..... złotych, na co kwit załączam (my).

Kwit kasy skarbowej na złożenie wadium w wysokości, podanej w niniejszym ogłoszeniu o przetargu.

Do oferty należy, w miarę możliwości, dołączyć wiarogodne informacje o posiadanych środkach do nabycia nieruchomości.

Komisji przetargowej przysługuje prawo wyłączenia z przetargu poszczególnych obiektów.

Blizszych szczegółów co do sprzedawanych nieruchomości oraz warunków przetargu i sprzedaży, a także zezwolenia na obejrzenie sprzedawanych nieruchomości udziela Urząd Wojewódzki (Wydział Rolnictwa i Weterynarii) w Białymstoku w godzinach urzędowych.

Warunki przetargu i sprzedaży Urząd Wojewódzki wysyła na żądanie i za opłatą 2-ch złotych w znaczkach stempłowych.

Białystok, dnia 1 grudnia 1927 roku.

URZĄD WOJEWÓDZKI.

ORZECZENIE.

Na podstawie art. 20 pkt. „b” rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24. VI. 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 57, poz. 504) ogłaszam następujące orzeczenie Nr. 9:

1) Część lasu maj. Strubnica, położona przy trakcie Wołkowysk — Lida, a stanowiącą sekcję Nr. 22 o powierzchni 25,12 ha uznaje się za las ochronny.

2) Na dokonanie zamiany na inny rodzaj użytkowania 25,12 ha przestrzeni leśnej, określonej w punkcie pierwszym niniejszego orzeczenia nie zezwala się.

Wojewoda ( ) Rembowski.

6.

Na podstawie art. 20 pkt. „b” rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. VI. 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 57, § 504) ogłaszam następujące orzeczenie Nr. 22.

Część lasu maj. Mosty, położona w południowej stronie (lewy brzeg Niemna) o ogólnej powierzchni 680,75 ha o nazwach Soroki pow. 82,58 ha, Krywula o pow. 82,03 ha i Nowy-Bór o pow. 516,14 ha. stanowiąca oddziały N.N. 8, 9, 10 i 11 w g. załączonego szkicu, uznaje się za las ochronny.

Zabrania się w tej części lasu wyrebu zrębami czystymi.

Wojewoda (—) Rembowski.

7.

Stefan Galiński, urodzony 22 lipca 1900 r. w Łomży, pow. Łomża, wojew. Białostockiego, złożył dnia 14 listopada 1927 r. w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku przysięgę i otrzymał na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych, art. 4 punkt a i b, dekret z datą 14 listopada 1927 r., nadający mu tytuł oraz prawo wykonywania zawodu mierniczego przysięgłego ze stałą siedzibą w Łomży.

8.

Na zasadzie art. 195, oraz w myśl art. 196 Ustawy Wodnej z dnia 19 września 1922 roku (Dz. Ust. Nr. 102, poz. 936) podaje do publicznej wiadomości co następuje:

„Do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku wpłynęło podanie Marji Jaholkowskiej, zamieszkałej we wsi Łosośna I. gminy Mornica powiatu Grodzieńskiego w sprawie wykorzystania siły wodnej, a mianowicie, urządzenia przedsiębiorstwa młyńskiego na rzece Łosośnie, we wsi Łosośna I teje gminy i powiatu.

Plany wymienionego przedsiębiorstwa są do przejrzania w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych Oddział Wodny — Pałac Branickich, prawe skrzydło) od godz. 9 do 15-ej każdego dnia, z wyjątkiem niedzieli i dni świątecznych.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu pozwolenia na urządzenie przedsiębiorstwa oraz żądania w przedmiocie wzniesienia i utrzymania urządzeń i wypłaty odszkodowań mogą strony interesowane wnosić do Urzędu Wojewódzkiego w terminie 4 tygodni, licząc od dnia wywieszenia tego ogłoszenia w Urzędzie Wojewódzkim, oraz w dniu rozprawy komisyjnej, która odbędzie się

na miejscu w młynie dnia 23 grudnia 1927 r. o godzinie 8 rano.

Przytem zaznacza się, że ci, którzy we wspomnianym terminie lub w trakcie dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymania urządzeń zapobiegawczych szkodzi, albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarczo usprawiedliwić.

9.

Na zasadzie art. 195 oraz w myśl art. 196 Ustawy Wodnej z dnia 19 września 1922 roku (Dz. Ust. Nr. 102, poz. 936) podaje do publicznej wiadomości, co następuje:

„Do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku wpłynęło podanie Maurycego O'Brien de Lacy zamieszkałego w maj. Augustówku nowym, gminy Hornickiej, powiatu Grodzieńskiego w sprawie wykorzystania siły wodnej, a mianowicie, urządzenia przedsiębiorstwa młyńskiego na rzece Łosośna w majątku Fiszki teje gminy i powiatu.

Plany wymienionego przedsiębiorstwa są do przejrzania w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych Oddział Wodny — Pałac Branickich, prawe skrzydło) od godz. 9 do 15-ej każdego dnia, z wyjątkiem niedzieli i dni świątecznych.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu pozwolenia na urządzenie przedsiębiorstwa oraz żądania w przedmiocie wzniesienia i utrzymania urządzeń i wypłaty odszkodowań mogą strony interesowane wnosić do Urzędu Wojewódzkiego w terminie 4 tygodni, licząc od dnia wywieszenia tego ogłoszenia w Urzędzie Wojewódzkim, oraz w dniu rozprawy komisyjnej, która odbędzie się na miejscu w młynie dnia 23 grudnia 1927 r. o godzinie 12-tej w południe.

Przytem zaznacza się, że ci, którzy we wspomnianym terminie lub w trakcie dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymania urządzeń zapobiegawczych szkodzi, albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarczo usprawiedliwić.

10.

Na zasadzie art. 195 oraz w myśl art. 196 Ustawy Wodnej z dnia 19 września 1922 roku (Dz. Ust. Nr. 102, poz. 936) podaje do publicznej wiadomości, co następuje:

„Do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku wpłynęło podanie. Franciszka Zacharewicz, zamieszkałego we wsi Manczyce, gminy Świsłocz, powiatu Wołkowyskiego, w sprawie wykorzystania siły wodnej, a mianowicie: urządzenia przedsiębiorstwa młyńskiego na rzece Polonce we wsi Manczyce teje gminy i powiatu.

Plany wymienionego przedsiębiorstwa są do przejrzania w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych — Oddział Wodny — pałac Branickich, prawe skrzydło) od godziny 9 do 15-tej każdego dnia z wyjątkiem niedzieli i dni świątecznych.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu pozwolenia na urządzenie przedsiębiorstwa oraz żądania w przedmiocie wzniesienia i utrzymania urządzeń i wypłaty odszkodowań mogą strony interesowane wnieść do Urzędu Wojewódzkiego w terminie 4 tygodni, licząc od dnia wywieszenia tego ogłoszenia w Urzędzie Wojewódzkim, oraz w dniu rozprawy komisyjnej, która odbędzie się na miejscu w młynie dnia 17 grudnia 1927 roku o godzinie 7 rano.

Przytem zaznacza się, że ci, którzy w wspomnianym terminie lub w trakcie dochodzenia komisyjnego nie podniosą przeciw udzieleniu pozwolenia żadnych zarzutów, tracą do nich prawo i mogą przeciw szkodliwemu działaniu wykonywania nadanego prawa żądać tylko wzniesienia i utrzymania urządzeń zapobiegawczych szkodzie albo też odszkodowania, gdyby takie urządzenia nie dały się pogodzić z przedsiębiorstwem lub gospodarczo usprawiedliwić.

11.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dnia 14. XI 27 r. L. IV-7081/27 P. Lewjuszowi Izidorowi z Augustowa na okres do dnia 1 stycznia 1928 r. koncesję na uruchomienie i utrzymanie komunikacji samochodowo-osobowej między miastami Augustów-Suwałki i Augustów-Grajewo, według następującego rozkładu jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY

(kursować winien codziennie)

Godzina	klm.	miasto	klm.	godzina
Odjazd 19 ³⁰ 9 ⁰⁰	0	Augustów	31	Przyjazd 17 ³⁰ 8 ³⁰
Przyjazd 21 ⁰⁰ 10 ³⁰	31	Suwałki	0	Odjazd 16 ⁰⁰ 7 ⁰⁰
niedziele i wtorki		Augustów	42	poniedziałki i środy
Odjazd 19 ⁰⁰		Grajewo	0	Przyjazd 8 ³⁰
Przyjazd 20 ³⁰				Odjazd 7 ⁰⁰

TARYFA PRZEWOZOWA.

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Augustów Suwałki	1 31	13 gr. 4 zł.	6, 5 gr. 2 zł.
	Augustów Grajewo	1 42	13 gr. 5 zł. 50 gr.	6, 5 gr. 2 zł. 25 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy.

12.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dn. 18 listopada 1927 r. L. IV-7127/27 przedsiębiorstwu „Autobus” z Grodna na okres do dnia 1 stycznia 1928 r. koncesję na uruchomienie i utrzy-

manie komunikacji samochodowej osobowej między miastem 1) Grodno—Krynki, 2) Grodno—Jeziory, 3) Grodno—Łosośna, 4) Mała Brzostowica — stacja Brzostowica według następujących rozkładów jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY.

(kursować winien codziennie)

godzina	klm.	miasto	klm.	godzina
odjazd 17 ⁰⁰ , 18 ⁰⁰ , 19 ⁰⁰	0	Grodno	60	przyjazd 8 ⁰⁰ , 8 ³⁰ , 9 ⁰⁰
odjazd 18 ¹⁵ , 19 ¹⁵ , 20 ¹⁵	25	Indura	35	odjazd 6 ⁵⁵ , 7 ²⁵ , 7 ⁵⁵
odjazd 19 ⁰⁰ , 20 ⁰⁰ , 21 ⁰⁰	45	Mała Brzostow.	15	odjazd 6 ⁰⁵ , 6 ³⁵ , 7 ⁰⁵
przyjazd 19 ³⁰ , 20 ³⁰ , 21 ³⁰	60	Krynki	0	odjazd 5 ³⁰ , 6 ⁰⁰ , 6 ³⁰

TARYFA PRZEWOZOWA.

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Grodno Indura	1 25	13 gr. zł. 3.30	6 ⁵ gr. z. 1.65
	Mała Brzostowica Krynki	45 60	zł. 5.90 zł. 7.80	zł. 2.95 zł. 3.95

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy.

b.

ROZKŁAD JAZDY

(kursować winien codziennie)

godzina	klm.	miasto	klm.	godzina
I odjazd z Łosośny o godz. 7.45 dalsze wyjazdy co 30 minut ostatni wyjazd z Łosośny o godz. 22.15	0	Łosośna	4	I odjazd z Grodna o godz. 7.30 dalsze wyjazdy co 30 minut. Ostatni wyjazd z Grodna o godz. 22.00
Przebieg 15 minut	4		0	Przebieg 15 minut

TARYFA PRZEWOZOWA.

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
kilometry	Grodno Łosośna	1 4	13 gr. 50 gr.	6,5 gr. 25 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy.

ROZKŁAD JAZDY.

(kursować winien codziennie)

godzina	klm.	miasto	klm.	godzina
odjazd 7.15, 21.00	0	Mała Brzostowica	25	przyjazd 5.45, 21.00
odjazd 7.50, 21.35	13	Wielka	12	odjazd 5.15, 20.30
przyjazd 8.15, 22.00	25	stacja	0	odjazd 4.45, 20.00

TARYFA PRZEWOZOWA

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Mała Brzostowica Wielka	1	13 gr.	6,5 gr.
	Brzostowica stacja	13	1 zł. 70 gr.	0,85 gr.
	Brzostowica	25	3 zł. 30 gr.	1 zł. 65 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy.

d.

ROZKŁAD JAZDY

(winien kursować codziennie)

godz.	klm.	miasto	klm.	godzina
odjazd 18.00, 19.00	0	Grodno	27	przyjazd 9.00, 10.00
przyjazd 19.00, 20.00	27	Jeziory	0	odjazd 8.00, 9.00

TARYFA PRZEWOZOWA

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Grodno Jezioro	1 27	13 gr. 3 zł. 50 gr.	6,5 gr. 1 zł. 75 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy.

13.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dnia 22 listopada 1927 r. L. IV-9351/27 P. Joselowi Kamieniowi i innym, zamiesz. w Brańsku, na okres do dnia 1 stycznia 1928 r. koncesję na uruchomienie i utrzymanie komunikacji samochodowej osobowej między miastami Bielsk—Brańsk—Szepietowo, według następującego rozkładu jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY.

(kursować winien codziennie)

Godzina	klm.	miasto	klm.	godzina
21.30	0	Bielsk	25	8.20
22.30	25	Brańsk	0	7.20
3.15, 17.00, 22.45	0	Brańsk Szepietowo	27	4.45, 18.30, 23.50
4.15, 18.00, 23.45	27		0	3.15, 17.00, 22.00

TARYFA PRZEWOZOWA.

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Bielsk Brańsk	0 25	13 gr. 3 zł. 30 gr.	6 ⁵ gr. 1 zł. 65 gr.
	Szepietowo	52	6 zł. 80 gr.	2 zł. 40 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy.

14.

Urząd Wojewódzki (O. D. R. P.) udzielił dnia 16. XI. 27. L. IV-10618/27 P. Zimnowiczowi Moszkowi ze Szczuczyna na okres do dn. 1 stycznia 1928 r. koncesję na uruchomienie i utrzymanie komunikacji samochodowej osobowej między miastami Jedwabno—Stawiski—Kolno, według następującego rozkładu jazdy i taryfy:

ROZKŁAD JAZDY.

(kursować winien codziennie)

godz.	klm.	miasto	klm.	godz.
odjazd 7.00	0	Jedwabno	40	przyjazd 19.30
odjazd 8.30	20	Stawiski	20	odjazd 18.30
przyjazd 9.30	40	Kolno	0	odjazd 17.30

TARYFA PRZEWOZOWA.

Przestrzeń	od do	klm.	dorośli	dzieci
Kilometry	Jedwabno Stawiski	1 20	13 gr. 2 zł. 60 gr.	65 gr. 1 zł. 30 gr.
	Stawiski Kolno	20 40	5 zł. 20 gr.	2 zł. 60 gr.

Bagaż do 15 klg. bezpłatnie. Urzędnicy, funkcjonariusze państwowi i wojskowi płacą połowę taryfy osób dorosłych, o ile odbywają podróż z polecenia swej władzy—co konduktorowi wykazać należy.

15.

Ogłasza się zmieniony rozkład jazdy i taryfy odnośnie koncesji, wydanej na imię Cz. Grajkowskiego i Ch. M. Puszczańskiego przy L. IV-8301/27 z dnia 23. IX. 1927 r.

danego przez Starostwo Wolkowskie w dn. 6. V. 1922 r. (I ogł.)

Karol Matol, zam. w Korycinie, pow. Sokólskiego — książeczki inwalidzkiej, wydanej przez P. K. U. Augustów—Sokółka, rocznik 1901. (I ogł.)

9) Teofil Kozaczyk, naucz. w Babikach, gm. Odelsk, pow. Sokólskiego—legitymacji urzędniczej Nr. 6070 z dn. 17. VI. 1924 r., wydanej przez Kur. Okr. Szkol. Białostockiego. (I ogł.)

10) Jan Domański, s. Jana, rocz. 1894, zam. we wsi Międzyrzecz, pow. Wolkowskiego — książeczki wojskowej, wydanej przez P. K. U. Grodno. (I ogł.)

11) Soltys wsi Pluskatowce, gm. Brzostowica W-ka, pow. Grodzieńskiego — pieczęci podłużnej z napisem: „Soltys gromady Pluskatowce, gm. Brzostowica”. (II ogł.)

12) Soltys wsi Koniuchy, gm. Jeziory, pow. Grodzieńskiego—pieczętkę z napisem: „Soltys Gromady Koniuchy, gm. Jeziory”.

Ostrzeżenie przed ewentualnymi nadużyciami. (II ogł.)

13) Kazimierz Bosacki, post. p. p.—upoważnienia do nakładania i pobierania w drodze doraźnej mandatów kar. pieniędzy do wysokości 3 zł., wystawionego przez Starostwo Białostockie w dn. 18. VI. 1927 r. Nr. 58.

14) Abram Pleban, zam. w Białymstoku, ul. Sienkiewicza 20 — dowodu osobistego, wydanego przez Starostwo Białostockie w r. 1922.

15) Bolesława Stalska, nauczycielka z gimnazjum im. Zygmunta Augusta w Białymstoku—legitymacji służbowej, wydanej przez Kuratorium Okr. Szk. Białostockiego.

208.

Ruch służbowy

za czas od 1 do 30 listopada 1927 r.

Prezydent Rzeczypospolitej

przeniósł w stan nieczynny Wojewodę Białostockiego, inż. Marjana Rembowski, postanowieniem z dnia 24 listopada 1927 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych

mianował Naczelnika Wydziału w V st. sl. i Wicewojewodę Wileńskiego Olgerda Malinowskiego na własną prośbę Starosta w Suwałkach dekretem z dnia 3 listopada 1927 r.

mianował Starostę w Suwałkach Wacława Iszora urzędnikiem adm. I kat. w VII st. sl. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie dekretem z dnia 2 listopada 1927 r.

mianował kontr. prac. VIII st. sl. Starostwa w Białymstoku Jakóba Przeźmyśława Uziebło prowizorycznym urzędnikiem adm. I kat. w VII st. sl. z poruczeniem kierownictwa Starostwa w Sarnach, dekretem z dnia 30 listopada 1927 r.

przeniósł ze względów służbowych Starostę w VI st. sl. w Krzemieńcu Zygmunta Robakiewicza do Starostwa w Grodnie dekretem z dnia 27 listopada 1927 r.

przeniósł ze względów służbowych urz. VII st. sl. Starostwa w Białymstoku Bronisława Pietkowskiego do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dekretem z dnia 5 listopada 1927 r.

przeniósł ze względów służbowych prow. urz. VII st. sl. i kierownika Ekspozytury Starostwa Bielskiego w Siemiatyczach Adolfa Matuszyńskiego do Urzędu Wojewódzkiego w Łucku dekr. z dnia 16 listopada 1927 r.

przeniósł ze względów służbowych urz. adm. I kat. w VIII st. sl. Starostwa w Ostrołęce, Karola Hubricha do Zarządu Centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. dekretem z dnia 21 listopada 1927 r.

Minister Rolnictwa

przeniósł prow. pow. lek. wet. VII st. sl. w Starostwie w Sokółce Zygmunta Niemczyńnicza na własną prośbę do Starostwa w Lublinie dekretem z dnia 17 listopada 1927 r.

Minister Przemysłu i Handlu

przeniósł ze względów służbowych prow. instruktora stowarzyszeń przemysłowych w VII st. sl. w Urzędzie Wojewódzkim w Łucku inż. Edwarda Głogowskiego do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dekretem z dnia 5 listopada 1927 r.

Wojewoda Białostocki

zwolnił ze służby państwowej na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej urz. IX st. sl. Starostwa w Białymstoku Wincentego Bielskiego, dekretem z dnia 16 listopada 1927 r.

DODATEK

do № 11-go

DZIENNIKA URZĘDOWEGO

z dnia 12-go grudnia 1927 r.

INSTRUKCJA

dla władz przemysłowych I i II instancji do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym

Uwagi ogólne.

1

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym będzie nazywane w niniejszej instrukcji „Ustawą przemysłową” bez innego dalszego określenia; artykuły, powołane w niniejszej instrukcji bez dalszego określenia, należy rozumieć jako artykuły powyżej zaznaczonego rozporządzenia.

2

Ustawa przemysłowa nie obejmuje postanowień, regulujących stosunki pracy w przemyśle, stąd obowiązujące dotychczas w tej mierze przepisy austriackiej oraz niemieckiej ustawy przemysłowej, zarówno materialne, jak i formalne (co do władz i postępowania) nie tracą swej mocy z chwilą wejścia w życie ustawy przemysłowej, lecz dopiero w miarę wchodzenia w życie polskich ustaw względnie rozporządzeń, regulujących stosunki pracy w przemyśle i handlu.

3

Zatrudnienia lub przedsiębiorstwa, włączone artykułem 2 z pod postanowień ustawy przemysłowej, są już w przeważnej części uregulowane w innych specjalnych ustawach i rozporządzeniach, w odniesieniu zaś do dotychczas nieuregulowanych pozostają w mocy aż do odnośnego uregulowania dotychczasowe, tyczące się wyłączonych z pod ustawy przemysłowej zatrudnień lub przedsiębiorstw, dzielnicowe przepisy ustawodawstwa przemysłowego.

Według powyższego pozostają w mocy: w b. zaborze austriackim, n. p. przepisy o prywatnych detektywach (rozp. min. z dn. 19 kwietnia 1904 r. Dz. u. p. Nr. 41), o agencjach publicznych (dekret kancelarii nadwornej z dn. 16 kwietnia 1833 r. L. 8782), o detalicznej sprzedaży trucizn: w b. zaborze pruskim n. p. przepisy niemieckiej ustawy przemysłowej, dotyczące przedsiębiorstw teatralnych i widowisk (§§ 32, 33a, 33b), biur, próśb i podań (§ 35) i inne.

4

Do samodzielnego prowadzenia przemysłu wogóle wymagana jest pełnoletność (21 lat) względnie upelnolenie oraz zdolność do rozporządzania własnym majątkiem (własnowolność).

Wyjątek dotyczący małoletnich, o którym mowa w art. 5 ust. 1, zdanie 2, odnosi się do wypadku, przewidzianego w § 112 niemieckiej ustawy cywilnej; mianowicie w myśl tego paragrafu, małoletni może otrzymać od opiekuna za zgodą sądu nadopieczniczego zezwolenie na samodzielne prowadzenie przemysłu i wówczas staje się własnowolnym w odnośnym zakresie.

Ograniczenia zdolności do prowadzenia przemysłu z uwagi na osobę petenta może mieć ponadto miejsce odnośnie do:

- a) cudzoziemca, który winien udowodnić wzajemność przez powołanie w podaniu odnośnej umowy międzynarodowej, lub w braku takiej umowy dołączyć (z reguły) do podania dokument, określony w § 2 ust. 2 rozp. wykon. z dnia 15 VII 1927 r. (D. U. R. P. Nr. III ad 27 poz. 942).
- b) wojskowych i cywilnych funkcjonariuszów państwowych, których dopuszczenie do prowadzenia przemysłu, ocenia się według przepisów, normujących stosunki służbowe tych osób.

5

Władza przemysłowa powinna potwierdzić bezzwłocznie odbiór zgłoszenia o rozpoczęciu przemysłu (art. 7); już po wydaniu tego potwierdzenia władza bada, czy zgłaszający posiada warunki samodzielnego prowadzenia przemysłu (zobacz punkt 4). Jeżeli rozpoczynający przemysł zgłasza go jako przemysł wolny, a zdaniem władzy, zgłoszony przemysł jest rzemiosłem, którego prowadzenie wymaga według art. 144 zawodowego uzdolnienia, władza, wydając mu potwierdzenie zgłoszenia, wymaga go bezzwłocznie do przedłożenia w określonym terminie odnośnego dowodu uzdolnienia i dopiero po złożeniu tego dowodu, wydaje kartę rzemieślniczą, uwidaczniając to w odnośnym rejestrze.

6

Osoba, mająca zamiar zgłosić rozpoczęcie wykonywania przemysłu w zakładzie przemysłowym, wymagającym w myśl art. 14 zatwierdzenia projektu urządzenia, powinna uprzednio wystąpić do właściwej władzy przemysłowej z wnioskiem o zatwierdzenie projektu urządzenia tego zakładu.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

Dział II, lit. B, art. 13—30 ustawy przemysłowej)

1

Zakładów przemysłowych, wymienionych wyczerpująco w artykule 16 oraz tych, które mają używać specjalnych palenisk lub napędu mechanicznego albo które z powodu położenia lub produkcji mogą zagrażać w znacznej mierze bezpieczeństwu publicznemu (art. 14 ust. 1) nie wolno urządzić przed uzyskaniem od właściwej władzy przemysłowej zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu.

W razie wątpliwości, czy zakład przemysłowy, nieobjęty wykazem z art. 16, wymaga uprzedniego zatwierdzenia projektu urządzenia, rozstrzyga właściwa władza przemysłowa I instancji.

2

Zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego jest aktem prawnym, zupełnie niezależnym od faktu posiadania osobistego uprawnienia do prowadzenia przemysłu w zatwierdzonym zakładzie. Wynika stąd, że osoba, posiadająca taki zakład, o ile zamierza w nim prowadzić przemysł (osobiście lub przez zastępcę) obowiązana jest uczynić zadość wszystkim przepisom, dotyczącym nabycia odnośnego uprawnienia.

Jeżeli rzemieślnik odniesie się o zatwierdzenie projektu zakładu przemysłowego (warsztatu), władza przemysłowa niezależnie od przeprowadzenia sprawy dopuszczalności tego zakładu powinna poinformować petenta, że rozpoczęcie w tym warsztacie rzemiosła wymaga uzyskania karty rzemieślniczej.

Zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego, mając charakter pozwolenia realnego, nie traci swej ważności na skutek zmian w prawie własności danego przedsiębiorstwa.

3

Postępowanie przy zatwierdzaniu projektu urządzenia zakładu przemysłowego zależy od rodzaju tego zakładu. I tak do zakładów przemysłowych, wymienionych w artykule 16, ma zastosowanie tryb postępowania, określony w art. 17 do 26 włącznie, przyczem do tych zakładów w wypadkach, przewidzianych w art. 27, można zastosować postępowanie uproszczone, określone tym artykułem.

Do innych zakładów przemysłowych, aniżeli wliczonych w art. 16, a podlegających zatwierdzeniu na zasadzie art. 14, stosuje się postępowanie z art. 28.

4

Jeżeli chodzi o wymagający zatwierdzenia zakład drobny, w szczególności rzemieślniczy, przedsiębiorca powinien dołączyć do podania krótki opis lokalu i urządzeń (według wzoru, ustalonego w załączniku Nr. 1), tudzież w zależności od rodzaju projektowanego zakładu szkic sytuacyjny z rzutem poziomym zakładu; z uwagi na postanowienie § 12 ustęp 2 rozporządzenia wykonawczego, zaznacza się, że zakłady fabryczne wymagają przeważnie załączników, odpowiadających wymaganiom § 5, rozporządzenia wykonawczego z dnia 15.XII 1927 r. (D. U. R. P. Nr. III ex 27, póź. 942).

Do podania o zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu, podlegającego kompetencji władzy przemysłowej II-ej instancji (art. 16), winien przed-

siębiorca dołączyć opis fabrykacji i plany, przewidziane w § 5 rozporządzenia wykonawczego.

5

Jeżeli petent wniósł podanie o zatwierdzenie zakładu przemysłowego, wymagającego decyzji władzy przemysłowej wojewódzkiej, nie bezpośrednio, lecz za pośrednictwem władzy przemysłowej I-ej instancji, władza ta, przesyłając projekt władzy właściwej, wskazuje równocześnie te okoliczności lokalnego charakteru, które mogą mieć znaczenie dla powzięcia decyzji ze względu na przepis art. 27.

6

Jeżeli urządzenie zakładu przemysłowego projektowane jest w budynku nowym lub w budynku istniejącym, który ma ulec zasadniczym przeróbkom, wówczas przedsiębiorca winien przedłożyć plany i szkice sytuacyjne, odpowiadające przepisom budowlanym i poświadczone za zgodność przez władzę budowlaną, przyczem tak plany te i szkice, jak opisy fabrykacji i obliczenia należy z reguły dołączyć:

- 1) w 2 egzemplarzach, o ile wykonanie robót budowlanych wymaga w myśl odnośnych przepisów budowlanych osobnego pozwolenia władzy budowlanej (konsensu budowlanego według ustaw budowlanych, obowiązujących na obszarze b. zaboru austriackiego).
- 2) w 3 egzemplarzach, o ile w myśl odnośnych przepisów budowlanych pozwolenie budowlane jest objęte zatwierdzeniem urządzenia zakładu według planów, zatwierdzonych przez władzę budowlaną.

7

Do podania o zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego, poruszanego siłą wodną, winien przedsiębiorca dołączyć ponadto plany, projekty i obliczenia, dotyczące instalacji wodnej, wymagane przez ustawę wodną.

8

W odniesieniu do zakładów, nieobjętych art. 16, władza przemysłowa I instancji zbada przedstawiony przez przedsiębiorcę projekt urządzenia zakładu ze stanowiska obowiązujących przepisów (sanitarnych, budowlanych, ogniowych, bezpieczeństwa pracy itd.), zasięgając przytem opinii organów odnośnych władz, lub w razie potrzeby, sprawda w najkrótszej drodze lokal zakładu (w istniejącym budynku) przez organ tej władzy, której opinia ze względu na rodzaj zakładu jest najbardziej miarodajną.

W orzeczeniu zatwierdzającym należy umieścić ograniczenia i warunki, jakim winno odpowiadać urządzenie zakładu ze stanowiska zaznaczonych wyżej przepisów.

W szczególności podlegają tym przepisom:

- 1) wytwórnie środków spożywczych, jak: piekarnie, masarnie, olejarnie, wytwórnie cukrów i czekolady, młyny i tp. oraz zakłady, uciążliwe ze względu na wyciewy i odpływy, jak: pralnie chemiczne, mydlarnie, świeczkarnie, cegielnie i t. p.;
- 2) zakłady, niebezpieczne pod względem ogniowym, jak: kuźnie i zakłady przerabiające łatwopalne materiały (drzewo, papier, słomę, bawełnę, konopie, len), szczególnie przy użyciu pieców (suszarnie), a zwłaszcza przy użyciu łatwopalnych, podórzewanych płynów

(spirytusu, benzyny, terpentyny, pokostu, lakierów i tp.)

- 3) zakłady, działające przy pomocy silników parowych, spalinowych i elektrycznych o mocy nie przekraczającej 10 koni mechanicznych, przyczem nie należy uważać za podlegające zatwierdzeniu zakładów, działających przy pomocy silników elektrycznych bez pędni o mocy silnika lub łącznej mocy silników do 3 koni mechanicznych.

9

Postępowanie w sprawie zatwierdzenia projektu urządzenia zakładów przemysłowych, objętych art. 16, rozpoczyna władza przemysłowa II-ej instancji od bezwzględnego zbadania podania i załączników, a o ile zachodzą co do nich braki, wzywa stronę w ciągu 7 dni po otrzymaniu podania do ich usunięcia.

Jeżeli projekt (plany i opisy) odpowiada przepisom—władza właściwą formę postępowania w sprawie zatwierdzenia projektu w zależności od rodzaju, położenia i skali zakładu.

W większości wypadków zawiadomi władza właściwa dla miejsca zakładu urząd gminny (miejski) o zamierzonym urządzeniu zakładu przemysłowego celem zebrania sprzeciwów, zgłaszanych przez strony zainteresowane, i przedstawienia władzy swojej opinii w ciągu 10 dni.

Jeżeli zakład ma być urządzony na terenach, należących do dwóch lub więcej gmin, natenczas wszystkie odnośne urzędy gminne (miejskie) należy zawiadomić jako właściwe dla miejsca danego zakładu przemysłowego.

Zawiadomienie winno zawierać:

1) nazwisko, imię i zawód przedsiębiorcy, przedmiot przedsiębiorstwa oraz miejsce jego położenia.

2) wskazanie miejsca, gdzie są złożone do przejrzania podanie, opisy, plany i rysunki.

3) wezwanie do zgłoszenia zarzutów przeciw urządzeniu zakładu i ewentualnie,

4) wyznaczenie terminu rozprawy komisyjnej na miejscu, o ile jej przeprowadzenie uzna władza za konieczne celem zbadania dopuszczalności zakładu, bez względu na to, czy zarzuty zostaną zgłoszone lub nie.

Do powyższego zawiadomienia władza może dołączyć oprócz planu sytuacyjnego i opisu, udzielanych gminie według § 6 ust. I rozp. wykon. I, egzemplarz projektu (plany, opisy) zamierzonego zakładu celem przejrzania przez urząd gminny z zastrzeżeniem zwrotu.

Władza przemysłowa może polecić urzędowi gminnemu (miejskiemu), aby po otrzymaniu zawiadomienia podał bezwzględnie sposobem w gminie przyjętym treść zawiadomienia do powszechnej wiadomości, komunikując równocześnie o miejscu wyłożenia projektu i wskazując na ustawowy termin do wnoszenia sprzeciwów (patrz § 6 ust. I rozporządzenia wykonawczego). Władza może również polecić urzędowi gminnemu (miejskiemu), aby o treści zawiadomienia poinformował każdą z zainteresowanych stron oddzielnie. Należy zaś to uczynić, jeśli została zarządzona rozprawa komisyjna na miejscu. Indywidualne zawiadomienie stron zainteresowanych wskazanem będzie zwłaszcza w tych wypadkach, gdy chodzić będzie o zakład szczególnego znaczenia z uwagi na jego rodzaj, położenie i skalę. W takich wypadkach może władza o zamierzonym urządzeniu tego rodzaju zakładu przemysłowego zamieścić także ogłoszenie

w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym.

Równocześnie z zawiadomieniem właściwego urzędu gminnego rozpoczyna władza z reguły przepisane w ustępie 2 art. 18 badanie z urzędu, zawiadamiając o zamierzonym urządzeniu zakładu przemysłowego władze zainteresowane, w szczególności zaś władzę budowlaną, przesyłając jej zarazem plany dla uzyskania poświadczenia za zgodność, o ile plany te złożone zostały bez takiego zaświadczenia, lub dla ewentualnego zatwierdzenia planów, jeśli tego wymagają obowiązujące przepisy budowlane.

Jeżeli zgłoszone zarzuty albo wielkość, rodzaj i położenie zakładu nie wymagają przeprowadzenia rozprawy komisyjnej na miejscu, wówczas władza przemysłowa wydaje decyzję na podstawie wyników przeprowadzonego zbadania dopuszczalności i urządzenia projektowanego zakładu ze stanowiska przepisów budowlanych, wodnych, sanitarnych, weterynaryjnych i bezpieczeństwa pracy po wzięciu pod uwagę opinii zainteresowanych władz.

10.

Jeżeli strony zainteresowane wniosły zarzuty—władza przemysłowa zarządza albo ustną rozprawę z udziałem zainteresowanych władz i stron (art. 19 ust. 2) w lokalu urzędowym władzy przemysłowej, albo też może zarządzić komisijną rozprawę na miejscu (art. 21 ust. 1), jeżeli wniesione zarzuty władz i stron tego wymagają.

O terminie i miejscu rozprawy komisyjnej na miejscu należy zawiadomić zainteresowane władze (zobacz § 8 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego z dnia 15/XII 1927 r. D.U.R. P.Nr. III ex 27 póź. 942).

W rozprawie tej powinien zawsze wziąć udział delegat władzy przemysłowej I-ej instancji, którym w miarę potrzeby może być architekt, względnie lekarz powiatowy lub miejski, i delegat właściwego urzędu gminnego. Do udziału w rozprawie należy wzywać w każdym wypadku przedsiębiorcę i właściwego inspektora pracy, przy badaniu dopuszczalności wytwórni prochu strzelniczego i wszelkich środków i materiałów zapalających, wybuchowych i rozsadzających należy wzywać do rozprawy komisyjnej na miejscu—władzę wojskową, a przy badaniu dopuszczalności zakładów projektowanych w ogniowym rejonie kolejowym—władzę kolejową. Poza tem do udziału w rozprawie należy także dopuścić sąsiadów, celem dania im możliwości poparcia zarzutów, wniesionych za pośrednictwem urzędu gminnego lub bezpośrednio do władzy przemysłowej, oraz świadków i rzeczoznawców, wskazanych przez zainteresowane strony.

Rozprawę komisijną na miejscu rozpoczyna przewodniczący, którym winien być delegat władzy przemysłowej II-ej instancji, zwróceniem uwagi biorących udział w rozprawie na przepis art. 21 ust. 3 (o ile przedsiębiorca uczynił zastrzeżenie w myśl art. 17 ust. 2) i poleceniem wciągnięcia odnośnego zastrzeżenia do protokołu. Następnie w krótkim referacie omawia przewodniczący projektowany zakład, w szczególności jego rodzaj i położenie (na wsi, mieście), odległość od budynków mieszkalnych lub publicznych. Z kolei członkowie komisji po zbadaniu warunków na miejscu określają dopuszczalność projektowanego zakładu ze względu na jego położenie, charakter i położenie dzielnicy, położenie budynków zakładu, ich odległości od sąsiednich budynków mieszkalnych, publicznych, drewnianych, niebezpiecznych pod względem pożarowym, a następnie określają warunki, jakim winny odpowiadać urządzenia techniczne

zakładu, w szczególności: wentylacja naturalna, wzmocniona lub mechaniczna, urządzenie i rodzaj ścieków do oczyszczania i odprowadzania oczyszczonych odpływów (do rzeki, kanału ściekowego lub na nieużytki poza obręb miasta) oraz urządzenia do usuwania szkodliwych wyziewów i gazów, pozostających przy fabrykacji.

Z rozprawy komisyjnej spisuje się protokół według § 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego z dnia 15/XII 1927 r. (D.U.R.P. Nr. III ex 27 poz. 942)

Protokół należy zamknąć podaniem dnia i godziny zakończenia czynności komisji i podpisami jej członków.

Uwaga: co do przewodniczenia na rozprawie komisyjnej w województwach małopolskich oraz na Spiszu i Orawie zobacz §§ 4 i 8 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego z dnia 15 XII 1927 r. (D. U. R. P. Nr. 111 ex 27 poz. 942).

11

Władza przemysłowa, zatwierdzająca projekt urządzenia zakładu przemysłowego winna w decyzji szczegółowo wymienić i określić warunki, pod jakimi zezwala się na urządzenie i uruchomienie zakładu. Sformułowanie warunków w sposób ogólny, a więc np, że przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest urządzić zakład w ten sposób, by sąsiedzi nie byli narażeni na specjalne uciążliwości, jest niedopuszczalne.

Warunki te mogą odnosić się do:

1) placu, otoczenia (np. brudne lub szkodliwe pomieszczenia w sąsiednich lub przylegających do zakładu budynkach),

2) budynków, w których ma być urządzony zakład (ścian ogniowych, stropów, podióg, schodów, drzwi i światła),

3) urządzeń mechanicznych (napędu, obrabiarek),

4) wentylacji, przeznaczonej do usuwania szkodliwych gazów z pomieszczeń roboczych,

5) ścieków, przeznaczonych do czyszczenia i usuwania oczyszczonych odpływów,

6) urządzeń, zaprowadzanych do usuwania szkodliwych wyziewów i gazów, celem zabezpieczenia powietrza od zanieczyszczenia.

W decyzji ustala władza przemysłowa pretensje natury prywatno-prawnej, ugodowo niezależne, i odsyła je na zwyczajną drogę sądową.

W decyzji należy powołać jej podstawę prawną, w razie zaś odmowy zatwierdzenia projektu podać ponadto szczegółowe powody nieuwzględnienia odnośnej prośby.

W decyzji należy poza tem ustalić udział stron w pokryciu kosztów.

Władza przemysłowa, zatwierdzająca projekt, może w decyzji zastrzec sobie prawo przepisania dodatkowych warunków co do urządzenia zakładu na wypadek, jeśli po uruchomieniu zatwierdzonego zakładu okażą się w nim braki i szkodliwości, wymagające usunięcia ze względu na bezpieczeństwo publiczne, w szczególności ze względu na bezpieczeństwo i spokój dla otoczenia (sąsiadów).

W decyzji, tak zatwierdzającej, jak i odmawiającej zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego, należy zamieścić pouczenia o przysługującym środku prawnym.

21.

Równocześnie z rozpisaniem rozprawy winna władza przemysłowa wezwać zarówno przedsiębiorcę, jak i osoby, które podnoszą zarzuty i mogą być z tego powodu późniejszą decyzją pociągnięte

do pokrycia części kosztów (§ 9 rozp. wykon.), do zdeponowania w Kasie Skarbowej pewnej określonej sumy pieniężnej na pokrycie kosztów, przewidywanych w związku z mającą się odbyć rozprawą.

Koszty udziału w rozprawie komisyjnej urzędników państwowych oblicza się według przepisów, normujących należności za podróże służbowe, delegacje itd. funkcjonariuszów państwowych.

Koszty spowodowane bytnością delegata władzy przemysłowej na miejscu w celu sprawdzenia urządzenia zakładu, stosownie do postanowienia art. 24 ust. 2—ponosi Skarb Państwa.

Koszty świadków i rzeczoznawców wskazanych przez stronę (art. 21 ust. 1) ponosi sama strona.

13.

Ustawa przemysłowa nie przewiduje osobnego pozwolenia na uruchomienie zakładu przemysłowego. Przemysłowiec zatem, uzyskawszy zatwierdzenie projektu, może uruchomić zaraz zakład przemysłowy, o ile urządził go zgodnie z zatwierdzonym projektem, winien on jednak bez zwłoki zawiadomić o tem uruchomieniu właściwą władzę przemysłową, która może w odpowiednim czasie stwierdzić przez swego delegata, czy uruchomiony zakład odpowiada w zupełności warunkom przepisany w decyzji zatwierdzającej projekt urządzenia.

14.

Według postanowienia art. 25 przedsiębiorca nie jest obowiązany donieść władzy przemysłowej o takich zmianach w zatwierdzonym zakładzie, które wskutek swej istoty nie sprzeciwiają się żadnym postanowieniom ustawowym i nie mogą wywołać zastrzeżeń z art. 14 co do zagrożenia bezpieczeństwu publicznemu itd.

15.

W wypadkach przewidzianych w art. 15 ust. 1, władza powinna o ile możności równocześnie z zarządzeniem na podstawie ustawy przemysłowej dochodzeniem w sprawie zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego skutecznie wszelkie wynikające z przepisów budowlanych względnie wodnych czynności w tym celu, aby w jednym i tem samem postępowaniu, omówiona została dopuszczalność odnośnego zakładu z punktu widzenia wszystkich wchodzących w grę przepisów tak, iżby jedna decyzja władzy wydana w terminie przewidzianym w ustawie przemysłowej mogła załatwić równocześnie zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego jak i udzielenie odnośnych pozwoleń.

Jeżeli jednak sprawa pozwolenia wodno-prawnego nie da się załatwić równocześnie z zatwierdzeniem projektu urządzenia zakładu przemysłowego ze względu na to, że termin dla dochodzeń przewidzianych przez przepisy wodne ma według tych przepisów trwać dłużej, niż przewiduje to ustawa przemysłowa dla zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego natenczas władza przemysłowa bądź wstrzyma się z wydaniem przedsiębiorcy decyzji co do zatwierdzenia zakładu przemysłowego aż do ukończenia dochodzeń wodnych, bądź wyda przedsiębiorcy na jego żądanie osobno decyzję przemysłową zastrzegając w niej analogicznie do postanowienia art. 15 ust. 2, że urządzenie odnośnego zakładu przemysłowego uzależnia się od poprzedniego uzyskania przepisane pozwolenia wodno-prawnego.

Jeżeli urządzenie zakładu przemysłowego wymagać będzie ustawienia kotłów parowych—władza przemysłowa w decyzji zatwierdzającej projekt, winna uczynić zastrzeżenie co do uzyskania przez przedsiębiorcę przepisane w ustawie o kotłach parowych pozwolenia na ustawienie kotłów.

Udział Inspekcji Pracy.

16.

Przed decyzjami władzy przemysłowej, dotyczącymi zatwierdzenia projektu urządzenia i zmiany urządzenia zakładu przemysłowego należy zasięgać opinii właściwego inspektora pracy, z tym jednak wyjątkiem, że w przypadkach, w którym ma miejsce postępowanie uproszczone w myśl art 27 i 28 ustawy przemysłowej, władza przemysłowa może nie zasięgać tej opinii, o ile chodzi o zakłady zatrudniające nie wyżej 5 robotników.

W przypadkach, kiedy przedsiębiorca zakłada plany i opisy, władza przemysłowa I instancji przesyła ich kopję (jeden ich egzemplarz)—obwodowemu inspektorowi pracy, a władza przemysłowa wojewódzka—okręgowemu inspektorowi pracy.

W razie zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego zatrudniającego poniżej 25 robotników władze przemysłowe przesyłają plany właściwym inspektorom pracy do opinii i zwrotu; jeżeli zaś przesłanie planów jest niemożliwe z wyjątkowo ważnych powodów, a inspektor pracy ma siedzibę urzędową w miejscu siedziby władzy przemysłowej, to władza przemysłowa powinna umożliwić inspektorowi pracy wgląd w znajdujące się u niej plany i opisy.

Do komisyjnej rozprawy na miejscu należy wzywać inspektora pracy w każdym wypadku, a to o ile rozprawę tę przeprowadza władza przemysłowa wojewódzka—okręgowego, o ile zaś władza przemysłowa I instancji—obwodowego inspektora pracy.

17.

Jeżeli decyzja władzy przemysłowej I instancji, odnosząca się do do zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego nie uwzględnia zarzutów, względnie warunków co do urządzenia, zgłoszonych przez właściwego obwodowego inspektora pracy, inspektorowi temu przysługuje prawo do wniesienia przed prawomocnością odnośnej decyzji—przedstawienia (zażalenia) do władzy przemysłowej wojewódzkiej, która decyduje ostatecznie po wysłuchaniu opinii właściwego okręgowego inspektora pracy. Jeżeli chodzi o przedstawienie (zażalenie okręgowego inspektora pracy w odniesieniu do decyzji wydanej w pierwszej instancji przez wojewódzką władzę przemysłową, decyduje Minister Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

II. PRZEMYSŁ KONCESJONOWANY.

(Dział II, lit. A, art. 8—12 ustawy przemysłowej).

1.

Władzą powołaną do przyjmowania podań o udzielenie koncesji i na prowadzenie przemysłu koncesjonowanego jest władza przemysłowa I-ej instancji, właściwa dla miejsca siedziby przemysłu nawet w tym wypadku, gdy nadanie koncesji należy w myśl art. 132 ust. 2 L. 3 do władzy przemysłowej II instancji.

2.

Podanie wnosi strona pisemnie lub ustnie (protokolarnie).

Władza przemysłowa II-ej instancji może ustalić w myśl § 33 rozp. wykon. z dnia 15.XII 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. III ex 27 poz. 942) specjalne wzory także dla podań o koncesje.

3.

Władza przemysłowa I-ej instancji winna baczyć, aby podanie (względnie protokół zastępujący podanie) było należycie ostemplowane stosownie do postanowień ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stempowych (Dz. U. Nr. 98, poz. 570).

4.

W podaniu (względnie w protokole) winny być wymienione następujące dane:

1) imię, nazwisko, wiek, przynależność państwowa i miejsce zamieszkania ubiegającego się o koncesję,

2) dokładne określenie przedmiotu zamierzonego przedsiębiorstwa,

3) miejsce prowadzenia przemysłu (siedziba, lokal) i ewentualnie,

4) firma przedsiębiorstwa.

Jeżeli chodzi o koncesję na prowadzenie przemysłów wymienionych w art. 8 pod l. 1, 2, 3, 4 i 8 strona powinna dołączyć do podania dowód umiejętności zawodowej, określony w rozporządzeniu ministerjalnym z dnia 15.XII.1927 r. (D. U. R. P. Nr. III ex 27 poz. 942).

Jeżeli przemysł ma być prowadzony przez zastępcę, podanie winno zawierać dane dotyczące jego osoby obok danych odnoszących się do osoby koncesjonariusza.

Osoby prawne obok szczegółów określonych pod l. 2, 3 i 4 powinny wymienić w podaniu dane dotyczące osoby ustanowionej przez nich zastępcy, w szczególności zaś—jeżeli chodzi o przemysł wymagający dowodu umiejętności zawodowej—dołączyć świadectwa stwierdzające posiadanie przez zastępcę tej umiejętności.

5.

Poprzednie sądowe ukaranie petenta nie stanowi samo przez się podstawy do odmowy koncesji, jednakże fakt (fakty) takiego ukarania może mieć znaczenie o tyle, o ile wpływa na ocenę interesu publicznego lub bezpieczeństwa Państwa, ze względu na które władza może odmówić koncesji w myśl art. 10.

6.

Petent ubiegający się o koncesję na przedsiębiorstwo wymagające przedłożenia dowodu umiejętności zawodowej, o ile nie może co do tego dowodu uczynić zażość postanowieniem rozporządzenia Min. z dnia 15.XII.1927 r. (D.U.R.P. Nr. III ex 27, poz. 942), może w wypadkach określonych w art. 9 ust. 3 uzyskać t. zw. dyspensę od przedłożenia odnośnego dowodu.

Podania o taką dyspensę przyjmuje władza przemysłowa I instancji i do niej również, zanim przedłoży sprawę wyższej władzy do decyzji, należy przeprowadzenie dochodzenia w tym kierunku, czy i jakie w danym wypadku zachodzą okoliczności, zasługujące na szczególne uwzględnienie, oraz jaki i w jaki sposób nabyty zasób wiadomości konieczny do prowadzenia zamierzonego przemysłu, posiada petent.

Ta ostatnia okoliczność może być stwierdzona np. za pomocą przedłożenia przez petenta wia-

stworzenia urzędów, obchodzących zarówno pracodawców, jak i pracowników.

12.

Do art. 176. Zarządzając wybory do izby rzemieślniczej, władza przemysłowa wojewódzka winna posiadać dokładny rejestr wszystkich rzemieślników, prowadzących samoistnie przemysł rzemieślniczy w okręgu izby przynajmniej od 3 lat (art. 174), przy zastosowaniu się do odnośnych postanowień art. 198 i 136.

Na podstawie rejestru rzemieślników, posiadających prawo wybierania i wybieralności do izby rzemieślniczej (art. 174) władza przemysłowa wojewódzka, uwzględniając ustanowioną liczbę członków izby i ich zastępców na każdy obwód w okręgu izby, winna tak rozdzielać mandaty członków i ich zastępców między poszczególnymi zawodami rzemieślniczymi zarówno w całym okręgu izby, jak i w każdym obwodzie, żeby były reprezentowane, o ile możliwości, wszystkie zawody rzemieślnicze, wykonywane na terenie izby.

13.

Do art. 178. Władza przemysłowa wojewódzka, powinna w terminie 3-dniowym donieść Ministrowi Przemysłu i Handlu o każdej zakomunikowanej jej zmianie w składzie zarządu izby.

14.

Do art. 190. W razie założenia sprzeciwu na podstawie Izby przedstawiciel Rządu zawiadamia o tem niezwłocznie Ministra Przemysłu i Handlu w drodze służbowej.

VII

Prowadzenie rejestrów uprawnień przemysłowych oraz rejestrów zakładów w myśl art. 136.

Redzaje rejestrów

1

Władza I instancji prowadzi:

dla przemysłu koncesjonowanego:

I. Rejestr koncesji.

dla przemysłów niekoncesjonowanych:

II. Dwa rejestry potwierdzeń zgłoszeń:

- a) dla przedsiębiorstw handlowych,
b) dla przedsiębiorstw wytwórczych wolnych fabrycznych.

III. Rejestr kart rzemieślniczych.

IV. Rejestr zakładów przemysłowych, wymagających osobnego zatwierdzenia w myśl art. 14 i art. 16 rozporządzenia o prawie przemysłowym.

V. Rejestr licencji dla przemysłu okrężnego.

VI. Rejestr legitymacji dla komwojazerów i samodzielnych agentów handlowych.

2

Z wyżej wymienionych rejestrów, rejestry grupy I, II, III, V i VI są rejestrami oso-

bowymi, zaś rejestry grupy IV rejestrami rzeczowymi.

Rejestry mogą być książkowe albo kartkowe. Książkowe rejestry grup I, II, III i IV posiadają rubryki według wzorów A i B załącznika Nr 2.

Prowadzenie rejestrów odnośnie zakładów przemysłowych, wymagających zatwierdzenia urzędnika.

Rejestrowanie odnośnie zakładów przemysłowych, wymagających zatwierdzenia urzędnika odbywa się w kolejności czynności i formalności, związanych z powstawaniem zakładów. Naprzód właściciel zakładu wnosi podanie o zatwierdzenie urzędnika zakładu.

Po zatwierdzeniu zakładu, wpisuje się zakład ten w rejestr zakładów pg. wzoru B załącznika № 2 pod numerem porządkowym, poczem po uzyskaniu przez przedsiębiorcę koncesji, potwierdzenia zgłoszenia względnie karty rzemieślniczej wpisuje się go w odnośny rejestr osobowy (koncesji, potwierdzeń zgłoszeń wzgl. kart rzemieślniczych) pod numerem porządkowym.

Wreszcie po otrzymaniu od przedsiębiorcy zawiadomienia o uruchomieniu zakładu wypełnia się rubrykę 3 b) rejestru zakładów.

W razie zmiany właściciela zakładu, wykreśla się dawnego właściciela z odnośnego rejestru osobowego, następnie nowego właściciela wpisuje się pod numerem porządkowym tegoż rejestru przyczem w rubryce 6 wpisuje się nieulegający zmianie numer rejestru zakładów z odnośną adnotacją zmiany, zaś w rubryce 4 rejestru zakładów wpisuje się numer rejestru osobowego, uzyskany przez nowego właściciela.

W razie zmiany w urządzeniu zakładu (n.p. przebudowy) wpisuje się zatwierdzenie jej w rejestrze zakładów pod numerem porządkowym przyczem zamiast wypełnienia rubryk 2a, 2b, i 2c danymi z poprzedniej rejestracji umieszcza się w nich klauzulę, powołującą się na dawny numer rejestru zakładów, co pozwala rozróżnić zmiany urządzeń (przebudowy) istniejących zakładów od zatwierdzeń nowo powstałych zakładów. Równocześnie w odnośnym rejestrze osobowym wpisuje się w rubryce 7 nowo uzyskany numer rejestru zakładów.

W razie powstania filii zakładu w rejonie władzy właściwej dla zakładu głównego rejestruje się filię jako nowopowstały zakład w rejestrze zakładów pod nowym numerem porządkowym, poczem numer ten wpisuje się w odnośnym rejestrze osobowym w rubryce 4.

7.

W razie powstania filii poza obrębem rejonu władzy przemysłowej właściwej dla zakładu głównego władza ta nierejestrując filii w swym rejestrze zakładów wpisuje jedynie w rubryce 4 odnośnego rejestru osobowego ten numer, który filia w rejestrze zakładów prowadzonym przez władzę przemysłową swego rejonu otrzymała. Równocześnie władza przemysłowa właściwa dla zatwierdzenia filii, po wciągnięciu filii do swego rejestru

zakł., wpisuje właściciela zakładu w odnośny rejestr osobowy pod numerem porządkowym przyczem w rubryce 5 wpisuje numer rejestru osobowego, pod którym właściciel przedsiębiorstwa zarejestrowany został w rejonie zakładu głównego.

8.

W związku z punktami 6 i 7 należy przestrzegać wykonania art. 37, prawa przemysłowego, w myśl którego właściciel zakładu głównego obowiązany jest donieść o powstaniu filii nie tylko władzy przemysłowej właściwej dla zatwierdzenia filii, lecz również i władzy właściwej dla miejsca siedziby zakładu głównego.

Prowadzenie rejestrów odnośnie zakładów przemysłowych niewymagających zatwierdzenia urzędnika.

9.

Ponieważ rejestru zakładów niewymagających zatwierdzenia urzędnika nieprowadzi się, więc zmiany lokalu zakładu wzgl. fakt powstania filii odnotowuje się tylko w odnośnym rejestrze osobowym przez wpisanie w rubryce i wzgl. 7 adresu nowego lokalu wzgl. adresu filii.

Rejestry kartkowe.

10.

Rejestry kartkowe posiadają te same rubryki co rejestry książkowe, lecz idące w kierunku poziomym.

Prowadzenie rejestrów kartkowych jest praktyczniejsze od prowadzenia rejestrów książkowych, jeśli ma się do czynienia z większymi ilościami zakładów przemysłowych. Przy prowadzeniu rejestrów odnośnie przedsiębiorstw niekoncesjonowanych czynność wydawania przedsiębiorcy odnośnego dokumentu osobowego (potwierdzenia zgłoszenia wzgl. karty rzemieślniczej) może być połączona z czynnością rejestrowania go w ten sposób, iż kopia oryginału tego dokumentu stanowi zarazem kartę rejestracyjną rejestru osobowego. W tym wypadku podobny dokument osobowy wzgl. karta rejestracyjna będzie miała formę określoną wzorem C wzgl. D załącznika Nr 2.

Skorowidz alfabetyczny

11.

Dla łatwiejszego odszukania danych odnośnie przedsiębiorców wzgl. zakładów przemysłowych

ZAŁĄCZNIK № 1.

Wzór zgłoszenia przemysłu
załącznika do podania o zatwierdzenie zakładu.

Do

(wymienić władzę przemysłową).

Za pośrednictwem.....

Imię i nazwisko petenta.....

Data urodzenia.....

Przynależność państwowa.....

1) Miejscowość, gdzie ma się znajdować zakład przemysłowy (miasto, osada, wieś, powiat, gmina):

2) Jakie fabrykaty ma wytwarzać zakład.		
3) Jakie materiały surowe, półfabrykaty i materiały pomocnicze mają być używane do produkcji.		
4) Położenie zakładu w mieście, osadzie lub wsi (dokładne wymiennienie adresu oraz położenia w stosunku do sąsiednich posesyj, budowli i pomieszczeń ze wskazaniem ich charakteru, odległości oraz nazwisk ich właścicieli i użytkowników).		
5) Rodzaj, rozmiar i ilość pomieszczeń zakładu z wymiennieniem materiału, użytego na budowę, warunków oświetlenia naturalnego i sztucznego, wentylacji, kanalizacji i ogrzewania: a) istniejących już, b) projektowanych do wybudowania.		
6) Ilu robotników ma być zatrudnionych przy fabrykacji.		
7) Rodzaj sił, używanych do produkcji (ręczna czy motorowa; rodzaj, siła i ilości silników):		
Opis technicznych urządzeń zakładu.	8) a) maszyny i przybory ręczne	
	b) maszyny, poruszane siłą motorową.	
	c) transmisje i inne przewody siły.	
	d) kotły i paleniska.	
Opis technicznych urządzeń zakładu.	e) środki lokomocji i transportu.	
	f) ścieki, filtry, osadniki i t. p.	
	g) urządzenia specjalne: zabezpieczenia maszyn i inne.	
9) Zawód petenta, jego kwalifikacje fachowe i naukowe, dotychczasowe zajęcie oraz jego zdolność prawna do prowadzenia przemysłu.		
10) Uwagi.		

(czytelny podpis i adres petenta)

dnia

ZAŁĄCZNIK Nr. 2.

Rejestr:

koncesji
potwierdzeń zgłoszeń
kart rzemieślniczych

1	2	3	4	5	6	7	8	Wzór A.
Nr. porz.	Właściciel przedsiębiorstwa Imię i nazwisko — Osoba prawna Adres	Rodzaj przemysłu	Zastępca — Dzierżawca — Filja	Nr. Dz. i Data — koncesji — potwierdzeń zgłoszeń — karty rzemieślniczej	Nr. rejestru zakładów — adres zakładu	Zmiana urzędzenia zakładu	Uwagi	

Rejestr zakładów

1	2 Zakład			3	4	5 Napęd		6 Normalna		7	Wzór B.
Nr. porz.	a) Nazwa i firma	b) Rodzaj	c) Adres	Nr. Dz. i data a) zatwierdzenia zakładu b) za-wiado-mlenia o uruchomieniu	Nr. rejestru osobowego	rodzaj	KM	ilość robotników	pro-duk-cja	Uwagi	

Urząd

Nr. Dz.

dn.

Potwierdzenie zgłoszenie Nr. rej.

wydane na podstawie art. 7 Rozp. Prez. Rzplitej.
z dn. 7/VI-1927 (Dz. U. Nr. 53)

Właściciel przedsiębiorstwa

Imię i nazwisko — nazwa osoby prawnej

Adres

Rodzaj przemysłu

(przedmiot przedsiębiorstwa)

Zastępca

Dzierżawca

Filja

Miejsce prowadzenia przemysłu

Nr. rej. zakładów

Uwagi

miejsce
pieczęci

podpis:

Wzór C.

Urząd
Nr. Dz. ....
Wzór D.

Karta Rzemieśnicza Nr. rej.

wydana na podstawie art. 147 Rozporządzenia
Przez Rzpłitej. z dn. 7/VI-1927 (Dz. U. Nr. 53)
na skutek zgłoszenia z dn. .... r.

Panu .....
obywatelowi.....
urodzonemu dn. .... r. w .....
na prowadzenie rzemiosła
w (adres) .....
przez zastępcę .....
pod firmą.....

miejsce pleczęci   podpis: .....

(Art. 140, 141, 142, 144, 145, 154, 156 i 160). Opłaty stemplowe do podań i świadectw, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) L. D. V. 11. 283(6:27).

Nr. porz.	Art. rozp. Pr. o pr. przem.	PRZEDMIOT	Stawka opłaty stemplowej	Art. ustawy o opłatach stemplowych
1	4 (ustęp drugi)	a) Podanie cudzoziemca, nie mogącego udowodnić wzajemności przez powołanie się na umowę międzynarodową, o dopuszczenie do nabycia uprawnień przemysłowego b) decyzja, wydana na skutek powyższego podania, dopuszczająca cudzoziemca do nabycia uprawnień przemysłowego	3 zł.*	145
2	7	a) Doniesienie o rozpoczęciu prowadzenia przemysłu ze stałą siedzibą z wyjątkiem doniesienia o rozpoczęciu prowadzenia rzemiosła (art. 144 rozp. o prawie przemysł. i nr. 36 niniejszej wykładni) b) potwierdzenie przez władzę przemysłową odbioru zgłoszenia, wymienionego pod a)	20 zł. wolne	156 (p. 5) 142 (p. 1)
3	9	a) Podanie o udzielenie koncesji ** na prowadzenie przemysłu, wymienionego w art. 8 rozp. o prawie przemysłowym b) koncesja, wydana na skutek podania, wymienionego pod a) z wyjątkiem koncesji na handel starzyzną (art. 8, punkt 10 rozp. o prawie przemysł. i nr. 3 lit. c niniejszej wykładni) c) koncesja na handel starzyzną	3 zł.* 20 zł. 3 zł.	145 156 (p. 5) 156 (p. 5) oraz § 175
4	14, 25 oraz 26 (ustęp ostatni) 18, 25, 26 (ustęp ostatni) i 28	a) Podanie o zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego lub zmiany tegoż urządzenia, jeżeli zatwierdzenie podania wymaga oględzin na miejscu** b) decyzja, zatwierdzająca projekt urządzenia zakładu przemysłowego lub istotnej zmiany tegoż urządzenia	10 zł.* 3 zł.	146 154

*) Od każdego załącznika podania przypada opłata stemplowa w wysokości 50 gr. (art. 145 u. o. s.).
**) Wyjątek w przypadku, gdy podanie wniesiono do magistratu patrz nr 38 niniejszej wykładni.

Nr. porz.	Art. rozp. Pr. o pr. przem.	PRZEDMIOT	Stawka opłaty stemplowej	Art. ustawy o opłatach stemplowych
5	19	c) podanie oddzielne, zawierające zarzuty natury prywatnoprawnej przeciw zatwierdzeniu projektu urządzenia lub projektu istotnej zmiany urządzenia	3 zł.*	145
6	19	d) oświadczenie, wniesione do protokołu rozprawy komisyjnej (art. 21 rozp. o pr. przemysł.) a zawierające zarzuty natury prywatnoprawnej przeciw zatwierdzeniu projektu urządzenia lub projektu istotnej zmiany urządzenia	3 zł.*	140 i 145
5	24	Powiadomienie o uruchomieniu zakładu przemysłowego	wolne	142 (p. 4)
6	24	Odwołanie od decyzji władzy przemysłowej w sprawach, dotyczących się zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu przemysłowego	3 zł.*	145
7	36 (ustęp pierwszy)	Zawiadomienie o zaniechaniu prowadzenia przemysłu oraz zawiadomienie o zmianie lokalu, przeznaczonego do prowadzenia przemysłu, nie wymagającego koncesji	wolne	142 (p. 1)
8	36 (ustęp drugi)	a) Podanie o zezwolenie na zmianę lokalu, przeznaczonego do prowadzenia przemysłu, wymagającego koncesji** b) pozwolenie na zmianę lokalu, przeznaczonego do prowadzenia przemysłu, wymagającego koncesji	3 zł.* 3 zł.	145 154
9	37	Doniesienie o otwarciu filii (z wyjątkiem, gdy chodzi o filję przemysłu koncesjonowanego) W przypadku, gdy chodzi o otwarcie filji zakładu przemysłowego koncesjonowanego, stosuje się nr. 3 niniejszej wykładni.	wolne	142 (p. 1)
10	38	Odwołanie od decyzji, zabraniającej prowadzenie przemysłu przez zastępcę	3 zł.*	145
11	39	a) Podanie o wydanie legitymacji na zbieranie zamówień lub skupywanie towarów b) legitymacja *	3 zł.* 3 zł.	145
12	40 (ustęp drugi)	Doniesienie, na czyj rachunek będzie wykonywany przemysł koncesjonowany lub rzemieślniczy po śmierci uprawnionego	wolne	142 (p. 1)
13	40 (ustęp przedostatni)	Zgłoszenie prowadzenia przemysłu koncesjonowanego lub rzemieślniczego na rachunek masy upadłości (konkursowej) lub spadkowej	wolne	142 (p. 1)
14	41	a) Podanie o zatwierdzenie cennika w przemyśle gospodnim b) zatwierdzenie cennika w przemyśle gospodnim	3 zł.* 3 zł.	145 154
15	42	Informacje co do produkcji i urządzeń zakładów przemysłowych	wolne	142 (p. 1)
16	43	a) Podanie o licencję (pozwolenie) na przemysł okrężny** b) licencja (pozwolenie) na przemysł okrężny, poza przypadkami, przewidzianymi w punktach 2, 3 i 4 art. 52 rozp. o prawie przemysłowym (w szczególności też licencja, udzielona osobie, która jeszcze nie skończyła 21 roku życia) c) licencja (pozwolenie) na przemysł okrężny, udzielona mimo istnienia przeszkód, przewidzianych	3 zł.* 3 zł.	145 154 (oraz § 175 r. w. s.)

*) Każdy załącznik podania (odwołania) podlega opłacie w wysokości 50 gr. (art. 145 u. o. s.).
**) Wyjątek w przypadku, gdy podanie wniesiono do magistratu, patrz art. 38 niniejszej wykładni.

Nr. porz.	Art. rozp. Prez. o prawie przem.	PRZEDMIOT	Stawka opłaty stemplowej	Art. ustawy o opłatach stemplowych
17	35 (ustęp ostatni)	nnych w punktach 2, 3 i 4 art. 52 rozp. o prawie przemysłowym a) Doniesienie o rozpoczęciu prowadzenia przemysłu okręgowego, ograniczonego do targów b) potwierdzenie odbioru zgłoszenia o rozpoczęciu prowadzenia przemysłu okręgowego, ograniczonego do targów	20 zł. wolne wolne	156 (p. 5) 142 (1 p.) 160 (p. 1)
18	54	a) Podanie właściciela licencji na przemysł okręgowy o rozszerzenie jej ważności poza obszar województwa, na który została wydana b) decyzja, zezwalająca na to rozszerzenie	3 zł.* 20 zł.	145 156 (p. 5)
19	55	a) Podanie o osobne zezwolenie (wizę) miejscowej władzy przemysłowej na prowadzenie przemysłu okręgowego w pewnej gminie b) zezwolenie, wydane na skutek podania, wymienionego pod a)	3 zł.* 3 zł.	142 (p. 1) 145 154
20	58	a) Podanie o pozwolenie na przybranie pomocnika przez prowadzącego przemysł okręgowy b) zezwolenie, wydane na skutek podania wymienionego pod a)	3 zł.* 3 zł.	145 154
21	72 i 160	a) Podanie o zezwolenie na rozszerzenie okręgu korporacji lub cechu, poza obszar powiatu administracyjnego, w którym korporacja lub cech ma siedzibę b) zezwolenie na takie rozszerzenie	3 zł.* 3 zł.	145 154
22	74, 99, 104, 109, 160 i 167	a) Podanie o zatwierdzenie statutu lub zmian statutu korporacji, związku korporacji, cechu lub związku cechów—w szczególności o zatwierdzenie nowego statutu korporacji, związku korporacji, cechu lub związku cechów, istniejących przed wejściem w życie rozporządzenia o prawie przemysłowym*) b) zatwierdzenie**) c) odwołania od decyzji, odmawiającej zatwierdzenia statutu korporacji, związku korporacji, cechu, związku cechów lub zmiany tegoż statutu**)	3 zł.* 3 zł. 3 zł.*	145 154 145
23	75, 104, 160, 167	a) Podanie o zatwierdzenie statutu dodatkowego korporacji, związku korporacji, cechu, związku cechów lub zmian takiego statutu**) b) zatwierdzenie**) c) odwołanie od decyzji, odmawiającej zatwierdzenia statutu dodatkowego**)	3 zł.* 3 zł. 3 zł.*	145 154 145
24	84, 160	a) Podanie o zezwolenie korporacji lub cechowi na: nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości, na zaciągnięcie pożyczki, zbycie nieruchomości, posiadających wartość historyczną, artystyczną lub naukową b) zezwolenie, wydane na skutek podania, wymienionego pod a)	3 zł. 3 zł.*	145 154
25	93, 102, 160 i 167	a) Podanie do władzy nadzorczej o poświadczenie, że pewna osoba jest starszym korporacji lub cechu albo należy do zarządu związku korporacji lub związku cechów. b) poświadczenie, określone w punkcie a)	3 zł. 3 zł.	145 154
26	94 i 160	Reklamacja oraz odwołanie w sprawie ważności wyborów, dokonanych w korporacji lub ce-		

*) Każdy załącznik podania (odwołania) podlega opłacie w wysokości 50 gr. (art. 145 u. o. s.)
**) Wyjątek, gdy podanie wniesiono do magistratu, patrz nr. 38 niniejszej wykładni.

Nr. porz.	Art. rozp. Prez. o prawie przem.	PRZEDMIOT	Stawka opłaty stemplowej	Art. ustawy o opłatach stemplowych
27	95, 107, 160 i 167	ch Podanie oraz odwołanie, wniesione do władzy nadzorczej w sprawach, dotyczących się korporacji lub cechu (w szczególności także w sprawach wymiaru i poboru opłat korporacyjnych), jak również w sprawie likwidacji spraw rozwiązanych związku korporacji lub związku cechów: a) zasadniczo**) b) w sprawie kar porządkowych (art. 95 ustęp piąty rozp. o prawie przemysłowym lub w sprawie zawieszenia w urzędowaniu (art. 95 ustęp przedostatni)	3 zł.* 3 zł.* wolne	154 145 142 (p. 15)
28	96 i 106, 160 i 167	Odwołanie od decyzji, rozwiązującej korporację, związek korporacji, cech lub związek cechów.	3 zł.*	145
29	98 i 160	a) Podanie gminy o zatwierdzenie projektu użycia majątku korporacji rozwiązanej lub rozwiązanego cechu: b) zatwierdzenie	wolne wolne	144 (p. 2) 160 (p. 3)
30	105 i 167	Podanie, którym zarząd związku korporacji lub związku cechów: a) przesyła władzy nadzorczej wykaz korporacji, należących do związku b) zawiadamia tę władzę o zmianie w składzie zarządu lub o zmianie siedziby zarządu c) udziela władzy nadzorczej odpis zamknięcia rachunkowego d) zawiadamia władzę przemysłową wojewódzką o zwołaniu zgromadzenia związku	wolne wolne wolne wolne	142 (p. 1) 142 (p. 1) 142 (p. 1) 142 (p. 1)
31	112	a) Podanie o przywrócenie przemysłowcowi prawa trzymania uczniów	3 zł.*	145
32	115	b) decyzja, przywracająca to prawo Odwołanie od zarządzeń, wydanych na podstawie art. 111, 113 i 114 rozporządzenia o prawie przemysłowym	3 zł. 3 zł.*	154 145
33	122 i 124	a) Świadczenie, wydane uczniowi przez pryncypała, stwierdzającego przebyty czas nauki b) świadectwo ukończenia nauki przemysłowej, wystawione przez zarząd korporacji c) uwierzytelnienie przez urząd gminny świadectwa, stwierdzającego przebyty czas nauki, a wydanego przez pryncypała	wolne wolne wolne	 jako wydane przez organy niepaństwowe
34	134	Podania, dotyczące się spraw, należących do zakresu działania instruktora korporacji przemysłowych	wolne	142 (p. 4)
35	135 (ustęp przedostatni)	Podanie, zawierające zrzeczenie się uprawnień przemysłowego	wolne	142 (p. 1)
36	144	a) Zgłoszenie rozpoczęcia prowadzenia rzemiosła z równoczesnym wykazaniem zawodowego uzdolnienia**) b) karta rzemieślnicza	3 zł.* 3 zł.	145 154
37	147, 192	Odwołanie od nakazu karnego, wydanego przez izbę rzemieślniczą	wolne	142 (p. 1)

*) Każdy załącznik podania podlega opłacie w wysokości 50 gr. (art. 145 u. o. s.)
**) Wyjątek dla obszaru województw: poznańskiego i pomorskiego—patrz Nr. 39 niniejszej wykładni.

Nr. porz.	Art. rozp. Prez. o prawie przem.	P R Z E D M I O T	Stawka opłaty stempłowej	Art. ustawy o opłatach stempłowych
38	131 196	<p>W przypadku, gdy podanie, które według niniejszej wykładni podlega opłacie, wniesiono do magistratu, obowiązują zasady następujące:</p> <p>a) Podanie takie nie podlega opłacie stempłowej na rzecz Państwa (art. 140, ustęp drugi u. o. s.), jeżeli według obowiązujących przepisów należało je wnieść do magistratu albo mogło być wniesione bądź do władzy państwowej, bądź do Magistratu.</p> <p>b) Jeżeli natomiast według obowiązujących przepisów podanie należało wnieść do władzy państwowej, a faktycznie wniesiono do magistratu, to w razie zwrócenia podania petentowi przez magistrat i ponownego wniesienia przez stronę do władzy państwowej, jak również w razie bezpośredniego przesłania do władzy państwowej przez magistrat, władza państwowa zażąda uiszczenia opłaty stempłowej.</p>		141 (p. 1)
39	196	<p>Podania o zatwierdzenie statutów i zmian statutów korporacji lub związku korporacyj, wymienione w art. 196 (ustępie drugim punktu 2) rozp. o prawie przemysłowym, wnoszone do wojewódzkich sądów administracyjnych na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego i rozpatrywane w postępowaniu sporno-administracyjnym oraz świadectwa, wydawane na skutek tych podań.</p>	<p>Wolne od opłat stempłowych, podlegają jednak opłatom osobnym w myśl przepisów, zawartych w rozporządzeniu pruskich Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dn. 27 lutego 1884 r. (Dz. rozp. dla og. wewn. administr. N. 30) i w rozporządzeniu Ministrów Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 28 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 314)</p>	

*) Każdy załącznik podania podlega opłacie w wysokości 50 gr. (art. 145 u. o. s.)

**) Wyjątek w przypadku, gdy podanie wniesiono do magistratu, patrz Nr. 38 niniejszej wykładni

(Art. 16, 140, 154). Podania, wnoszone do urzędów państwowych przez korporacje, związki korporacyj, cechy i związki cechów (art. 69, 100, i 157) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468), jak również świadectwa, wydawane dla nich przez urzędy państwowe, **podlegają** opłatom stempłowym według przepisów ogólnych; osobom tym nie przysługuje również osobiste uwolnienie w zakresie opłat stempłowych od umów, przewidziane w art. 16 (L. D. V. II: 283(6)27).

(Art. 16, 120, 140, 144 punkt 2, 160). Podania, wnoszone do urzędów państwowych przez izby rzemieślnicze (art. 168 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym, Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468), jak również świadectwa, wydawane im przez urzędy państwowe, z wyjątkiem świadectw, wymienionych w art. 157 u. o. s.—są wolne od opłat stempłowych. Nie podlegają również opłatom stempłowym podania, wnoszone do izb rzemieślniczych.

Obligii izb rzemieślniczych są wolne od opłaty (art. 120, punkt 1 u. o. s.). Nie służy izbom rzemieślniczym uwolnienie osobiste od opłat stempłowych w zakresie umów, obustronnie obowiązujących, przewidziane w art. 16 u. o. s. (L. D. V. 11283(6)27).